

Bankkritiker: Tom Skår i Bergen.

HENGTE UT BANK: Teksten på plakaten levner liten tvil om hva flåteeier Tom Skår mener om banken, som kort tid etter inngikk forlik med hans venninne. Forliket går ut på at Fana Sparebank tilbakebetaler kunden over 800 000 kroner pluss renter.

Kausjonstrøbbel:

Fana Sparebank tok pengene uten varsel

En kvinne i Bergen ble fratatt nesten 2 millioner kroner av Fana Sparebank etter et boligsalg. Nå har hun fått tilbake 950 000 kr av banken. Klagesaken er tidligere avvist av Bankklagenemnda.

AV: ANNE LISE STRANDEN

■ **ALVORLIG:** Saken viser at banker kan gjøre feil som får alvorlige konsekvenser for privatkunder, og likevel gå fri.

– Bankkunders rettssikkerhet blir ikke ivaretatt gjennom den såkalte uavhengige klagenemnda, mener Tom Skår. Han har i to år kjempet for å få Fana Sparebank til å gjøre opp for seg overfor en kvinnelig bekjent.

Kvinnens klagesak til Bankklagenemnda (som nå heter Finansklagenemnda) ble i fjor avvist som «ikke egnet for skriftlig saksbehandling» av klagenemndas sekretariat. Grunnen var at partene hadde ulike oppfatninger av hva

som hadde skjedd på de ulike stadier av kundeforholdet.

– I etterpåklokskapens lys burde vi ikke brukt tid på å klage saken inn til Bankklagenemnda, sier Skår. I stedet råder han bankkunder som havner i lignende situasjoner, til å fremme krav mot banken, sette en tidsfrist og så be om et møte så raskt som mulig etter det.

– Fører ikke det frem, er det best å søke banken jo før jo heller, mens saken er fersk, sier Skår. Han mener at banken først forstår alvorret med en stevning. – Og banken vil være interessert i å slippe omdømmetap som følge av publisitet

rundt mulig tap av rettssaken, sier han. Skår tror det var dette som gjorde at Fana Sparebank ville ha forlik.

Bergenseren Tom Skår har i to år ført en innbitt kamp for å få Fana Sparebank til å betale tilbake penger som banken urettmessig tok fra en kvinnelig bekjent i forbindelse med et boligsalg.

Tom Skår, som har bistått kvinnen i kampen, forteller:

Etter et boligsalg tilegnet Fana Sparebank seg en for stor del av oppjøret. Kvinnen som solgte boligen, hadde lån på en million som banken motregnet mot boligsalget. Men i tillegg tok ban-

ken ytterligere 1,8 millioner kroner fra oppgjøret, via eiendomsmegleren hennes. Til tross for at banken på forhånd hadde opplyst at det var kun den ene millionen de skulle ha. Dermed unngikk de protester fra kunden før de tok pengene hennes.

MOTREGNET MOT KAUSJON. Bakgrunnen var at kvinnen hadde kausjonert for to lån i firmaet Euro Fritid, som Tom Skår var daglig leder i. Banken motregnet lånene som kvinnen hadde kausjonert for, mot salgsinntektene av boligsalget. Og det til tross for at ingen av lånene var misligholdt og det ene kausjonsforholdet var gått ut på dato.

Dette er langt på vei bekreftet av kvinnens advokat, Hogne Sandanger, overfor Bergens Tidende før forliket.

– Det kan virke som om Fana Sparebank for sikkerhets skyld motregnet salgsinntektene fra boligsalget mot kausjonslånene, sier Skår. Banken prosederte i ettertid med at huset som kvinnen solgte, reelt sett var selskapets. Til tross for at kausjonisten la frem hjemmelsdokumenter, tinglysningspapirer, utskrift fra ligningskontoret og kjøpekontrakt.

Han nevner også et lån som kvinnen ga til Euro Fritid, og som firmaet betalte tilbake i avdrag til kvinnen. – Banken påsto at dette var ulovlige utbetalinger fra firmaet, til tross for at låneavtalen lå i regnskapsboken, sier Skår.

BLE ARRESTERT. Skår ble i vår arrestert mens han demonstrerte mot Fana Sparebank ved å henge opp plakater om saken på husvegger samt på en flåte i havnen i Bergen. Han ble anmeldt av banken.

– Jeg har prøvd utallige ganger å få banken til å innrømme at den har gjort en feil, og fikk et møte med dem om saken. Bankens representanter unnskyldte seg etter tur med at de hadde andre avtaler, og vi kom ingen vei, sier Skår til Dine Penger.

Først etter at kvinnen tok ut stevning mot banken for å få tilbake pengene sine, ville banken diskutere saken. Fana Sparebank ba om rettsmegling over to måneder før saken skulle opp i Bergen tingrett i desember.

TILBØD FORLIK. Banken tilbød forlik i et rettsmeglingsmøte 21. september. I forliket forplikter banken seg til å betale tilbake 839 000 kroner til kunden. I til-

legg går banken med på å etterbetale renter på over en 107 000 kroner for to år. Bankkunden forplikter seg til å frafalle andre krav.

– Dette er jo en klar innrømmelse fra banken. De kom omsider frem til samme feil som jeg gjorde. Hvis Fana Sparebank mente at lånene var misligholdt, burde de i det minste oppfylle sin plikt til å informere kausjonisten, men det gjorde de ikke, sier Skår.

– HAR DU RÅD TIL DETTE, DA? Skår er likevel ikke fornøyd med forliket, og mener kvinnen ble presset til å inngå et dårlig forlik på grunn av dårlig økonomi. Hadde hun vunnet i retten, ville hun kunne få dekket sine saksomkostninger. Skår mener Fana sparebank behandlet henne nedrigt før forliket, da de stilte følgende spørsmål før rettsaken: «Nå frøken, har du råd til dette, da?»

«Nå frøken, har du råd til dette, da?»

– Hun tok ikke sjansen på rettsak for ikke å risikere å måtte betale bankens saksomkostninger.

Forliket innebærer at hver av partene dekker sine omkostninger. Kvinnens utgifter har kommet opp i 500 000 kr i de årene striden har vart. Partene har underskrevet på at de ikke skal kommentere forliket utad.

Tom Skår har i sakens anledning opprettet nettsiden www.rundlurt.com, hvor han har fått inn flere lesereaksjoner fra andre kunder som føler seg lurt av Fana Sparebank.

Tom Skår ble arrestert av politiet mandag 11. oktober, siktet for skremmende eller plagsom opptreden, fordi han skal ha lagt flyveblader i postkassen til bankansatte. Strafferammen er 2 års fengsel. Han ble løslatt dagen etterpå.

DP: – Hvordan kunne det skje at banken slukte så mye penger fra kunden i forbindelse med boligsalget?

– Jeg kan ikke kommentere denne saken, fordi det står i forliket at vi ikke skal omtale det. Generelt betyr ikke det at man inngår et forlik at man innrøm-

mer å ha gjort en feil. Banker har årlig en rekke tvister med kunder, og man forliker trolig halvparten av slike saker. Ofte er det uklart hvordan hendelsesforløpet har vært, andre ganger kan faktum være rimelig klart men det er tvil om jussen på akkurat det tilfellet, sier advokat Erik Myhr Nilsen, som er bankens advokat.

KAUSJONISTERS RETTIGHETER: Ifølge Finansavtaleloven er dette blant annet:

- Banken skal varsle kausjonisten skriftlig om mislighold fra kredittkunders side senest tre måneder etter at misligholdet inntraff. Varsel til kausjonisten kan likevel unnlates for forbigående mislighold som ikke overstiger to måneder.
- Banken kan ikke ensidig endre vilkårene i kausjonsavtalen til skade for kausjonisten.

anne.lise.stranden@dinepenger.no

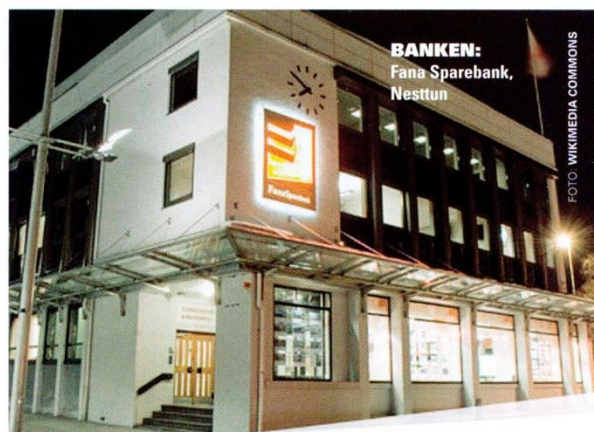
Dømt i retten

I en annen sak vant en kunde frem mot Fana Sparebank i tingretten og lagmannsretten. Kunden solgte en eiendom gjennom Fana Sparebank Eiendom AS, og hadde tatt ja til eierskifteforsikring. Dette skulle megleren ordne, men det viste seg senere at han hadde glemt det. Det ble avdekket da kjøperen av eiendommen fant mangler og krevde prisavslag og erstatning på i alt 430 000 kroner samt saksomkostninger på 120 000 kr. Banken måtte dekke dette etter to runder i retten. I tillegg måtte de dekke selgers saksomkostninger på 900 000 kr for to runder.

Erik Myhr Nilsen, Bankens advokat:
– Banken har ikke nødvendigvis gjort en feil fordi om den inngår forlik, sier Myhr Nilsen.

FOTO: ADVOKATFIRMAET STEENSTRUP STORSTRANDE DA

BANKEN:
Fana Sparebank,
Nesttun

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS